

AMİNA: BİR PES ETMEYİŞ HİKAYESİ

RESİMLİ KISA HİKÂYE

OLAJUMOKE ELİZABETH AJALA tarafından

Kadınların Dahil Edilmesi, Adalete Erişimi, Eşitliği ve Çeşitlilik

ÜSKÜDAR
ÜNİVERSİTESİ
YAYINLARI-80

AMİNA: BİR PES ETMEYİŞ HİKAYESİ
RESİMLİ KISA HİKÂYE
OLAJUMOKE ELİZABETH AJALA

Editör

Fatma Özten

Çevirmen

Sabiha Zeynep Cesur

Grafik Tasarım

Bülent Tellan

ISBN:

978-605-9596-84-8

Yayıncılık Sertifika No

69591

Baskı Tarihi

2023

Baskı Sayısı

1. Baskı

İletişim Bilgileri

www.uskudar.edu.tr – yayin@uskudar.edu.tr

Tel: 0216 400 22 22 / Faks: 0216 4741256

Altunizade Mah. Üniversite Sk. No: 14

Pk: 34662 Üsküdar / İstanbul / Türkiye

Copyright © 2023

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak T.C. Üsküdar Üniversitesi'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Bu kitabın hiçbir kısmı yayıncısının yazılı izni olmaksızın elektronik veya mekanik, fotokopi, kayıt ya da herhangi bir bilgi saklama, erişim sistemi de dahil olmak üzere her hangi bir şekilde çoğaltılamaz. Kitapta yer alan içeriğin sorumluluğu yazarına aittir.

AMINA:
BİR PES ETMEYİŞ HİKAYESİ
RESİMLİ KISA HİKÂYE

OLAJUMOKE ELİZABETH AJALA tarafından
Kadınların Dahil Edilmesi, Adalete Erişimi, Eşitliği ve Çeşitlilik

ÖNSÖZ

Tevfik Fikret “*Kız çocuklarını okutmayan toplumlar, erkek çocuklarını bedbaht etmiş olurlar*” demektedir.

T. Fikret, bu durum kadınlara zarar verse de aynı zamanda erkeklere de zarar verdiğini vurgulamak istemiştir.

Okuma yazması olmayan bir annenin yetiştirdiği bir çocuğun hem kendisine hem de topluma yeterince değer katamadığı gerçek hayatta da aslında bariz bir şekilde görülmektedir çünkü bir çocuk için ailesi ilk ve en temel eğitim kaynağıdır.

Yuvayı dışı kuş yaptığı için anne ailenin belkemiğidir.

Ayrıca, çocuk babasından daha çok annesiyle vakit geçirir.

Günümüzde kız çocukları, bir erkek çocuğun yapabildiği her şeyi yapabilir. Bu anlamda, kız çocuklarının hiçbir eksikliği yoktur.

Öte yandan, tüm Semavi ve insani inanç sistemleri okumayı özellikle de kızlar için okumayı teşvik etmesine rağmen bu inanç sistemlerinin bazı üyeleri gelenekleri devam ettirme konusunda daha tutucudur ve bazı bağınaz kimseler ise “*Kız çocuğu okusa ne olur?*” gibi ilkel sözler sarf edebiliyorlar. Oysa kız çocuklarını eğiten uluslar her zaman refah, sakin ve sorunsuz uluslar olmuştur. Tarih bunun gibi örneklerle doludur.

En içten teşekkürlerimle...

Prof.Dr. Muhsin KONUK

Üsküdar Üniversitesi
Rektör Yardımcısı

GİRİŞ

Eşitsizlik ve adaletsizlik gölgelerinin boy gösterdiği güçlüklerin kalbinde, bir direniş, cesaret ve zafer hikâyesi ortaya çıkıyor. *Amina: Bir Pes Etmeyiş Hikâyesi*, cehalet ve eşitsizliğin karanlığından Afrikalı kadınların uyanışının hikâyesidir. Umut ve ilham veren bir hikâyedir. Bu resimli hikâye kısıtlı eğitimin, cinsiyet temelli önyargıların ve çocuk yaşta evliliklerin sınımsız pençesinden eğitimin parlak ışığına, güçlenmeye, bilgiye ve kararlılığı doğru olan yolculuklarına dair canlı bir resim sunuyor.

Afrikalı kadınların yüzleştiği zorluklar son derece büyük olmuştur ama cesaretleri asla kırılmamıştır. Onları kısıtlayan sosyal normları alt etmişlerdir ve böylelikle engellerin aşılacağını ve cam tavanların kırılacağını kanıtlamışlardır. Genelde fırsatların verilmediği bir dünyada, başa çıkılmaz gibi görünen imkansızlıklara meydan okuyarak fırsatlara ulaşmak için çabaladılar ve kendi kaderlerini kendileri yazdılar.

Bir Afrika atasözü der ki **“Öğrenen kadın, öğretir.”** Bu kadim atasözü Afrikalı kadınların geçirdiği dönüşümün esasını kısa ve öz biçimde ifade etmektedir. Bilgiye olan bitmek tükenmek bilmeyen açlıkla kamçılanarak, sadece kendilerini cehaletin esaretinden kurtarmadılar aynı zamanda aydınlanmanın yolunda diğerlerine rehberlik eden bir el de uzattılar. Onların yolculukları, eğitimin sadece kişisel gelişim aracı değil ama çevremizdekilerin hayatlarına ışık tutan bir meşale olduğu hakikatine ayna olmuştur.

Bu kitabın sayfalarına işlenmiş hikâyeler yalnız hikâye değil, aynı zamanda insan ruhunun gücüne dair bir kanıttır. Eğitimin nasıl güçlü bir silah olduğunu, cinsiyet eşitsizliği ve adaletsizliğin derinleşmiş köklerini yok edebileceğini bizlere hatırlatır. Kız çocuklarının zorla erken yaşta evlendirilmesine karşı yapılan mücadele bir özgürlük savaşıdır ve kadın

olmanın sorumluluklarını üstlenmeden önce her genç kızın hayal kurma ve büyüme şansının olduğunu ifade eden bir beyanattır.

Cesaret, sebat ve dönüşüm hikâyelerinin içine girdiğimizde, bu yolcuğun Afrika'nın kalp atışlarından çok uzak olduğunu farkına varalım. Her Afrikalı kadının öğrenme, yönetme ve ilham olma fırsatını sağlamak için mücadele devam ediyor. Onların hikâyeleri değişim için bir savaş narası ve potansiyellerine ket vuran engellerin kaldırılması ve çok uzun süredir susturulan seslerinin yükseltilmesi için bir çağrıdır.

Bu sayfalarını çevirirken, her Afrikalı kadının başı dik, bilgiyle donatıldığı ve tercihle güçlendirildiği bir dünyaya katkı sağlayacak ilhamı bulmanız dileğimle. Eğitim ve toplumsal cinsiyet eşitliği sayesinde sadece Afrikalı kadınlar için değil, insanlık için de daha parlak yarınların önünü açıyoruz.

AMINA:
BİR PES ETMEYİŞ HİKAYESİ
RESİMLİ KISA HİKÂYE

Koja adında bir köyde, “Amina” adında 7 yaşlarında bir kız varmış.

Ailesiyle yaşarmış.

Babası küçük bir tarlası olan yoksul
bir çiftçiymiş.

Annesi ev hanımıymış.

“İsa” adında bir erkek kardeşi varmış.

12 yaşındaymış Amina, bütün ev işlerini yaparmış.

Dereden su getirmeye gidermiş.

Kardeşi “İsa”ya bakarken annesine yardım edermiş.

Babası fakirmiş ve sadece sebze yetiştirdiği küçük bir çiftliği varmış ve köy pazarında sebze satarmış.

Amina ailesi için yemek ve temizlik yaparmış.

Aile fertlerine tek tek bakarmış.

Küçük kardeşi “İsa” 5 yaşındaymış.

Erkek kardeşi okula başlamak üzereymiş.

Amina okula gitmiyormuş.

Amina için bazı günler adeta gün ışığı gibi ışıl ışıl ve cıvılcıvılcı, diğer günler ise hüzünlü mü hüzünlü ve can sıkıcıymış.

Eđitiminden taviz verilmesinden, sadece ailesine bakmaktan ve onlara yemek yapmaktan daha iyisini hak ettiđini biliyormuş.

Amina ve en yakın arkadaşı “Bintu” her zaman dereden su getirmeye gidermiş.

Amina hep gökyüzüne bakar ve uçakları seyretmeyi severmiş.

Amina sürekli merak edermiş, acaba bu uçaklar nasıl bu kadar yüksekten uçuyor diye düşünürmüş.

Bir gün pilot olmak istiyormuş. Ama biliyormuş ki gerçekleşmesi imkânsız çünkü babası sadece yoksul bir çiftçiymiş.

Babası demiş ki azıcık olan birikimini de erkek kardeşi “İsa”yı büyütüğünde okula göndermek için harcayacaktı.

Amina 7 yaşından beri bir mucize umuyormuş.

Amina 12 olmuş ama görünürde hiçbir mucize yokmuş.

O kız çocuğu, gelin değil!

18 yaşına gelmiş, Amina başka bir köyde yaşayan 60 yaşında yaşlı bir adamla evlendirilmiş.

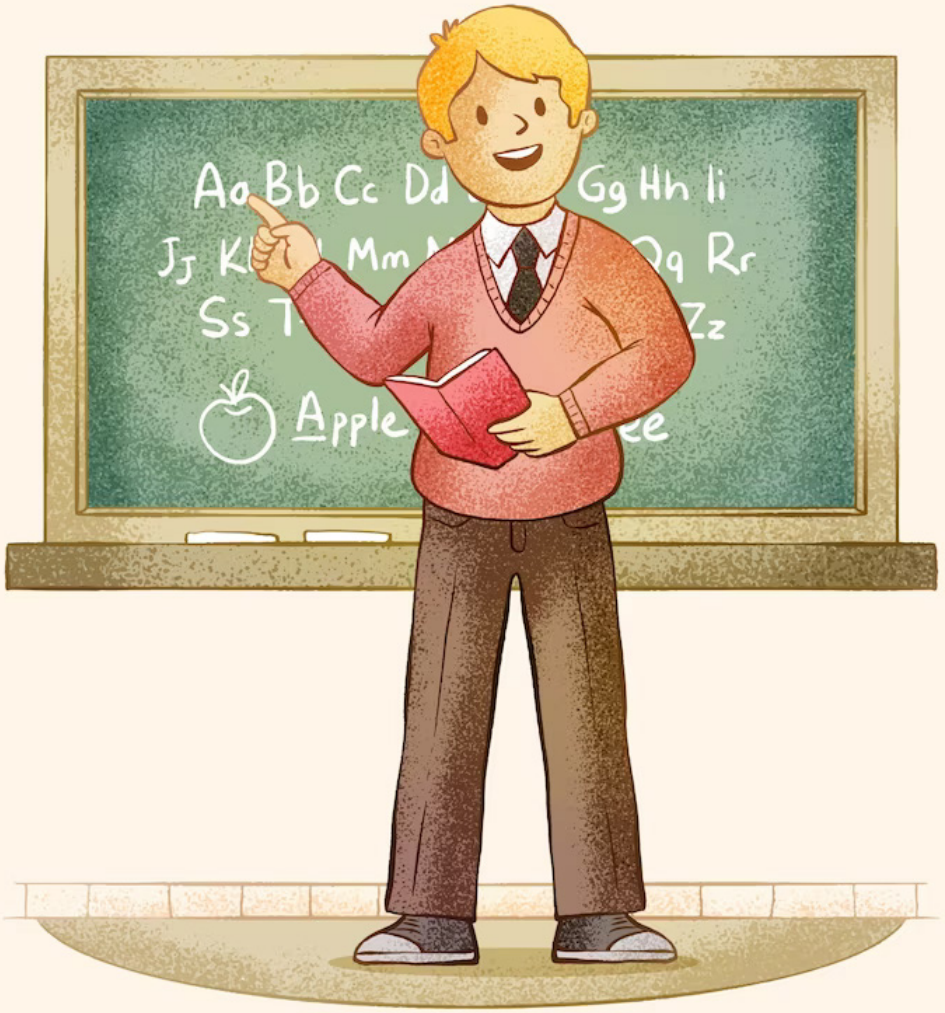
Amina'nın dünyası adeta başına yıkılmış.

Amina üzülmüş, gece gündüz ağlamış.

Ama ne zaman gökyüzünde bir uçak görse, içi aydınlanır gülümsemeye başlarmış.

Ne zaman gökyüzünde bir uçak görse hayalleri yeniden canlanırmış.

Evliliğin birkaç ayında, Amina ailesinin evine kaçmış ve bir daha asla kocasının köyüne dönmemiş.

Bir gün Kojo Köyüne Hristiyan misyoneri olarak gelen Amerikalı öğretmen Bay Garry ile tanışmış.

Bay Garry'ye hayat hikayesini anlatmış. Bay Garry, dinlemiş ve dinlemiş sonra da Amina'nın okula kaydolmasına yardım edeceğine söz vermiş.

Hayal kurmak hakkınız!
Kız çocuğu olarak, hayal
etmeye devam edin.
İnanır ve sıkı çalışırsanız,
hiçbir şey imkânsız
değil.

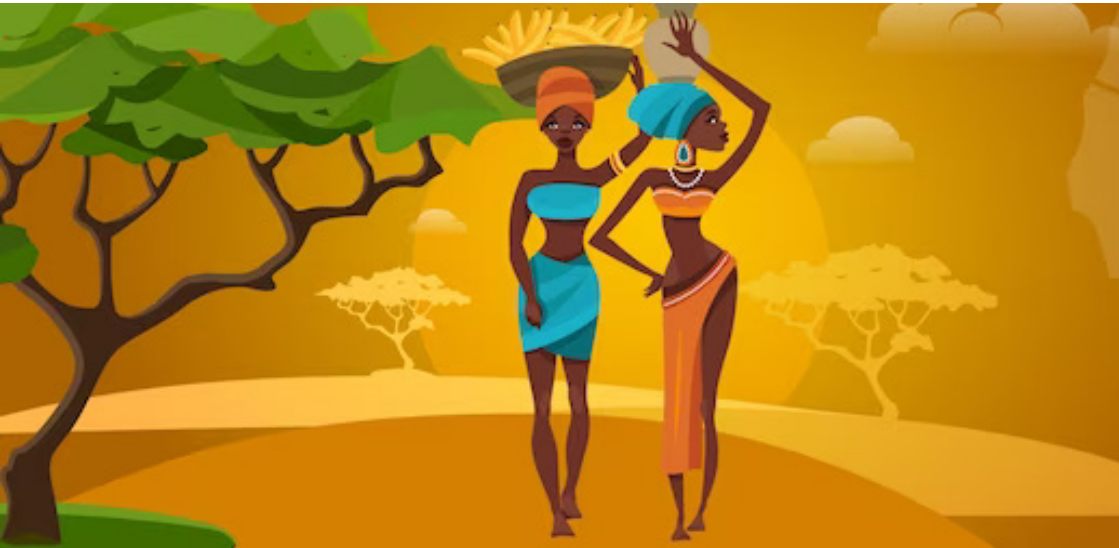

Her Őeye rağmen, Amina sonunda “Koĵa” köyünün ilk okuyan kadını olmuş.

Sıkı çalıŐmasına yardım eden Bay Garry’nin yardımıyla pilot olmuş.

Amerika’da okumak için burs kazanmıŐ.

Bugün, Kojo köyündeki tüm kız çocukları okula gidiyor. Amina'nın
ilham veren öyküsü sayesinde...

Bugün bir kız çocuğunu okut!

O gelin değil, o bir çocuk!

Erkek çocuğu kadar eşit fırsatları ve imkanları hak ediyor.

Dahil edilmeli.

Kız çocuklarına karşı adil olun, onlar sizin gurur kaynağınız olacak.

Cinsiyet eşitliğine evet de.
Kızların dahil edilmesine evet de.
Adalete evet de.
Eşitliğe evet de!

*Bir kız
çocuğunu
okut,*

*Dünyayı
eğit!*

O bir Kraliçe...

O bir savaşçı...

O bir mücadeleci...

Onu aşağıya çeken her şeyin üstesinden gelir...

Hatta hemen doğumundan önce bile

Onu bekleyen sorumluluklar var.

O kendi hayatını başkaları için yaşıyor;

Çocuk doğurmak, bakmak ve beslemek,

Kocasına bakmak, eşinin akrabalarına bakmak, yaşlanan büyükanne ve
büyükbabaya bakmak...

Ve tüm aileye bakmak.

Yukarıda belirtilen her şey zaten ona kültürel olarak atfedilmiş

Ve tartışmaya kapalı asli vazifeleri.

Hatta Afrikalı bir ailede doğmadan önce belirlenmiş görevleri!

Onu okutmak önceliklerin en önemsizi...

Afrika'da, Eğitim hak değil, yalnızca maddi durumu elveren orta ve
yüksek gelirli vatandaşların elde edebildiği bir ayrıcalık.

Yoksul bir ailede doğmuş kız çocuğu için eğitim bir seçenek ve bir
öncelik değil.

Erkek çocukları, kız çocukları yerine okula gönderilmek için hiç
düşünmeden tercih ediyor.

Afrika'nın Gururu!

Emeğin Yüceliği...

Afrikalıların çoğunluğu aşırı yoksulluk içinde yaşamasına rağmen, yüzlerinde kocaman bir gülümseme eksik olmuyor.

Afrikalılar birçok şeyden yoksun ama yine de hallerinden memnunlar ve sahip olduğu az şeyle de mutlular.

Afrika'da, az gerçekten de çok demek aslında!

AFRİKA'DAKİ ÇOCUK YAŞTA EVLİLİĞE DAİR BİR SİTEM!

Çocuk yaşta evlilikler Afrika'da ciddi bir sorundur ve kıtadaki birçok ülkede çocuk yaşta evlilikler yüksek oranlarda görülmektedir. UNICEF'e göre, Sahra Altı Afrika'daki kız çocuklarının %37'si 18 yaşından önce, %1'i ise 15 yaşından önce evlendirilmiştir.

Bazı ülkelerde, çocuk evliliği oranları özellikle yüksektir. Örneğin, Nijer'de kızların %76'sı 18 yaşından önce evlendirilirken, Çad ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde bu oran %68'dir. Burkina Faso, Mali ve Somali'de bu oran %50'nin üzerindedir.

Afrika'daki çocuk evliliklerindeki yüksek oranlarının nedenleri karmaşık bir yapıya sahiptir ve yoksulluk, kültürel ve geleneksel uygulamalar, kızlar için eğitim ve ekonomik fırsat eksikliği ve zayıf yasal çerçeveler bu nedenler arasındadır. Çocuk yaşta evlilik, anne ölümleri ve hastalıkları riskinin artması, eğitim ve ekonomik fırsatların azalması, şiddet ve istismar riskinin artması gibi kız çocukları için ciddi sonuçlar doğurabilir.

UNICEF ve diğer kuruluşlar, kız çocuklarının eğitime erişiminin artırılması, kız çocuklarının haklarının ve güçlendirilmesinin teşvik edilmesi ve çocuk yaşta evliliklere yönelik sosyal norm ve tutumların değiştirilmesi için topluluklarla birlikte çalışmak da dahil olmak üzere birçok müdahale yoluyla Afrika'daki çocuk evlilikleri sorununu ele almak için çalışmaktadır.

SON SÖZ

Kızlar,
Hayal kurmaya devam edin.
Hayal kurmak hakkınız.

Biliyorum, şu an zor ve mümkün değil gibi görünüyor.
Güzel olan hiçbir şey kolay değil.

Uçman için gökyüzü uçsuz bucaksız.
Uçmaya devam et!

Sen bir Kraliçesin.
Asla kimsenin hayallerini başaramayacağını söylemesine izin verme.
Gerçekleşene kadar, asla pes etme.

Afrikalı Bir Kız Çocuğu Olumlaması

Uygulamalı Dilbilim alanında doktora araştırmamı kısa bir süre önce tamamladım ve İstanbul'da Üsküdar Üniversitesi'nde anadili İngilizce olan bir öğretim görevlisiyim.

Afrikalı kız çocuklarının eğitimi konusunda çok tutkuluyum. Tutkum, kadınların sadece hizmet eden, çocuk doğuran ve cinsel ihtiyacı karşılayan, mutfak işlerine yarayan alt seviyeye indirgenmiş konumlarını ve kadınların kısıtlanmasını kültürel olarak doğrulayan Afrika geçmişimde derinden kök salmıştır. Eğitim genellikle bir kadın için birincil gereklilik olarak atfedilmez. Mutfakta iyi olmak onun birincil sorumluluğudur.

Nijeryalı genç bir kadın olarak, bu kısıtlamaların üstesinden geldim ve sesi mi binlerce susturulmuş Afrikalı kızın arasında buldum. Kültürel olarak, kız çocukları sadece kız olmaları sebebiyle eğitimin onların hakkı olmadığına inandırılırken, eğitim bir erkek çocuğunun inkâr edilemez hakkıdır.

Bir kız çocuğunun eğitimine büyük değer veriyorum ve bu yüzden erkek meslektaşlarıma bir şeyi ispatlamak istediğim için değil, sadece bir kız çocuğu olduğum ve eğitimin benim hakkım olduğuy ve şans eseri bana verilen bir ayrıcalık olmadığı için en yüksek eğitim seviyesine (doktora) gelene kadar iyi eğitim alma gayreti gösterdim.

Olajumoke Elizabeth Ajala

ÜSKÜDAR
ÜNİVERSİTESİ
YAYINLARI-80